

Tizenhárom tagu nemzetközi pénzügyi banda manőverezik a valutákkal

Mi is van a dollárral?

Nemzetközi banda dolgozik azon, hogy az egyes államok térjenek le az arany-alapról. Anglia gyanakszik, de még mindig nem tudja, mi áll a manőver mögött
Nyugalom vagy pénzügyi khaosz?

Roosevelt és MacDonald megegyeztek

A dollár inflációja teljesen felborította a világ gazdasági rendjét. Az országok, különösen Európában riadtan várták a fejleményeket és mindenki katasztrófától félt. Ténylegesen a dollár, amely a világ legstabilabb valutája volt, értékmérőként számított é sarra a hirre, hogy zuhan, általános pánik tört ki. A pánik, mint az utólag kiderült, alaptalan volt, mert az az önbizalom, a miédig is vezetőszerpéhez juttatta az amerikai valutát, most sem pártolt el tőle és a dollár-tulajdonosok nem igyekeztek megszabadulni a valutától.

Ezzel magyarázható, hogy a dollár esése megállt és nem zuhant le tulságosan.

Annyi azonban bizonyos, hogy az európai államok így is súlyosan megéreztek a dollár „felhígítást” és valószínűleg nemzetközi pénzügyi konferenciát kell összehívni a helyzet tisztázására.

Nemzetközi banda dolgozik az arany-alap ellen

London, ápr. 25.

A londoni „Sunday Chronicle” egyébként szenzációs leleplezést közöl. A nagy angol lap szerint nemzetközi 13 tagu banda szonglörösködik a devizákkal és ők felelősek úgy a jelenlegi helyzetért, mint az angol font ellen itézett támadásokért.

Ez a titokzatos szindikátus, mely valuta-spekulációkkal foglalkozik, hajtotta keresztül azt is, hogy Anglia letért az arany-alapról és most azon mesterkednek, hogy a többi négy aranyalapon álló ország is letérjen a stabilitásról.

A lap szerint az angol és francia nemzeti bank egyezsége léptek a veszedelmesen operáló banda ellen és ezentul közösen próbálják kivédeni cselvetésüket.

A banda nagyszerűen meg van szervezve és minden országban vannak exponensei. Nagyszerűen operálnak és kezükbe tartják az összes pénzkapacitásokat. A „Sunday Chronicle” szerint ez a nemzetközi banda a mai körülmények között egy ismeretlen világhatalom.

Anglia gyanakszik

Az angol közvélemény máskülönben is gyanakodva fogadta az eseményeket és London alig leplezett gyanuval nézte a fejleményeket. Tagadhatatlan ugyanis, hogy az angol font a restabilizáció folytán előnyösebb helyzetbe volt mint a dollár és most, hogy Amerikában is infláció lett, ez az előny elveszett.

Igy lehet magyarázni, hogy a legtekintélyesebb angol pénzügyi lap az „Economist” testvér lapja a „The Statist” azt írja, hogy a dollár-infláció manőver. Igaz, hogy súlyos helyzetben van az ország, de azért még sem

kellett volna erre a lépésre rászánni magát. Most már nincs más hátra, a lap szerint mint vagy visszatérés alacsonyabb árfolyammal az arany-alapra, vagy teljes pénzügyi khaosz.

Amerika és Anglia egy úton

Washington, ápr. 25.

A Washingtonban tartzkodó MacDonald, aki messzeható pénzügyi tárgyalásokat folytatott Roosevelttel, kijelentette az újságíróknak, hogy megegyeztek az amerikai elnökkel.

A megegyezés a két ország valutáris érdekeit hozza közös alapra, le kitér a háborus adósságokra és a revízióra is. Szóba került a leszerelés problémája is.

A fővárosi sajtó szenzációs hirt:

Maniu lemond és kilép

Ott akarja hagyni a nemzeti-parasztpártot. — Már új elnökről is beszélnek

Bukarest, ápr. 25.

A „Curentul” legújabb számában arról ad hírt, hogy Maniu lemondott a nemzeti parasztpárti elnökségről és a pártból is kilépett.

A „Curentul” hírt fenttartással kell fogadni. A rendszerint jól értesült lap már napok óta cikksorozatban foglalkozik a Vaida és Maniu között egyre inkább kiélesedő ellentétekkel. Maniu, akit az alkotmányos kérdésben mélyreható ellentétek választanak el egykori legjobb barátjától és küzdő társától, tiszta vizet akar tölteni a pohárba és népszámlálást akar a pártban: vele van-e

Erdély, vagy Vaidával? Tudvalevő, hogy Maniu rossz néven vette Vaidától azt is, hogy az ő lemondása után vállalkozott kormányalakításra.

A délutáni lapok közül az „Adeverul” azt írja, hogy Maniu lemondása még nem következett be, de rövid idő kérdése. A nemzeti parasztpárt végrehajtó-bizottságát összehívták és valószínű, hogy Maniu ezen az ülésen fogja benyújtani lemondását.

Ha Maniu a lemondást nem vonná vissza, a párt-elnökségnek három komoly jeleltje van. Titulescu, Vaida és Mihailache.

A Skoda-ügy újabb fejleménye:

Az öngyilkos Sica Popescu tábornok a legszorosabb összeköttetésben állott a hirhedt Zeletzkivel

Bukarest, ápr. 25.

Bruteanu ezredes, aki a Skoda-ügyben a vizsgálatot vezeti tegnap kihallgatta Sarb őrnagyot, aki feltűnésteltető vallomást tett. Azt vallotta, hogy az öngyilkossá lett Sica

Popescu iratokat adott át neki, hogy adja tovább Zeletzkinek. Ez az első vallomás a Skoda-ügyben, amely Sica Popescura némi kompromittáló.

Mai nap

Torda

A sovén román lapok hosszú hónapokon keresztül és rendszeresen folytatódó izgatása Tordán cselekedetté formálódott át: megverték a tordai magyarokat. Ki verte meg, mért verte meg? — Nem fontos. A lényeg van a hangsúly s ez: az imperiumváltozás 14 esztendeje megérlelte a tökéletes békétlenséget és a nemzeti türelmetlenséget s eljutottunk oda, hogy állampolgári kötelezett ségeink teljesítéséért megvernek bennünket.

En nem tudom, hogy ez a tordai verkedés mennyiben használ a román kormány-nak. Azt sem tudom, hogy dicsekedni fog-e ezzel a hőstettel a tordai románság. En mindezt nem tudom. En csak azt tudom, hogy tizennégy év után elérkeztünk oda, ahol tizennégy évvel ezelőtt voltunk. Ma sem engedik a magunk belső ügyeit általunk intézni. Ma sem akarják belátni azt, hogy nekünk nemcsak kötelességeink vannak, de jogaink is. Nemcsak a békeszerződésben biztosított jogaink, de általános emberi jogaink, amelyekből nem engedhetünk még akkor sem, ha ez a románság egy kis részének nem tetszik. Elvégre azt igazán nem nézhetjük szó nélkül, hogy amink még megmaradt azt is elgazdálkodják a városaink élére erőszakkal felverekedett és hozzánemértő urak.

Torda példája azt bizonyítja, hogy nekünk kisebbségnek össze kell fognunk és minden alkalmat fel kell használnunk arra, hogy ott, ahol a városokban többségben vagyunk, semmiképen sem engedhetjük át másoknak a teret. A magunk még megmaradt vagyunk megmentéséről van szó. Ezt a vagyont meg kell védenünk minden eszközzel és mindenképen. Akár tetszik ez a románságnak, akár nem. Az élethez egyforma jussa van minden embernek, legyen az magyar, vagy román és az életjussa megköveteli, hogy Tordát azok irányítsák, akik ott többségben vannak. És Tordán kívül minden várost. Erre tanított meg bennünket a tordai eset. Csak alkalmazzuk is a gyakorlatban azt, amit most Tordán megtanultunk.

Rádiócenzura

Nem tudjuk sirjunk-e, vgy nevéssünk ezen a legutóbbi rendeleten, amit a posta vezérigazgatósága kiadott. Sirjunk, vagy nevéssünk, vagy talán szomorkodjunk azon, hogy „elrendeljük“ parancsszóra megtiltják azt, hogy a határtól harminc kilométeres körében detektoros rádiót használhassunk. A rendelet indoklásában azt hangoztatja, hogy mindezt pedig azért kell megtenni, mert a detektoros készülékekkel csupán Budapestet lehet fogni és Bukarestet nem s így „ennek a készüléknek a működése nem felel meg az ország magasabb követelményeinek“.

Nem szándékunk vitába szállni a PTT. vezérigazgatóságával, de engedelemmel hangsúlyozni kívánjuk, hogy amikor én, te ő, vagy bárki rádiózni akar, igazán nem törődünk semmi mással, csupán azzal, hogy tesszik-e nekünk az a program, amit hallgatni akarunk. Hogy a magyar embernek a budapesti stúdió közelebb áll a szívéhez, senki nem csodálkozhatik rajta, mert azt mi jobban értjük, mint a többit. De figyelmébe kívánjuk hozni a PTT. vezérigazgatóságának azt is, hogy ha a bukaresti stúdió jobb műsort hozna, mint amilyent hoz, meghallgatnánk mi azt is és akkor örömmel cserélnénk ki detektoros készülékünket, még ha az új rádió-készülék többé is kerülne.

De így?

Ne rendeletet, hanem jobb műsort adjon nekünk Bukarest, akkor hallgatunk rá. Így azonban legfeljebb leépítjük a detektoros készülékeket, de mégsem hallgatjuk a bukaresti stúdiót.

Rejtélyes háttérű öngyilkosság Bécsben

Agyonlőtte titkárát, azután öngyilkos lett báró Nopcsa Ferenc

Bécs, ápr. 25.

Tragikus kettős öngyilkosság történt Bécsben. Báró Nopcsa Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia tagját és a báró titkárát holtan találták lakásukban. Báró Nopcsa Ferenc délelőtt 10 órakor elküldte házzelvezetőjét egy levéllel egyik barátjához. Mire a házzelvezető hazaérkezett, egyik szobában átlőtt fejjel találta a bárót, a másik szobában vértócsában feküdt a báró albán

származású titkára. Az asztalon a rendőrséghez intézve búcsulevelet találtak, melyben Nopcsa Ferenc súlyos idegbajával indokolja az öngyilkosságot. Titkárát azért lőtte agyon, — írja búcsulevélemben, mert nem akarta hogy halála után nyomorogjon.

Báró Nopcsa Ferenc titokzatos háttérű tragédiája Budapesten is óriási feltűnést keltett.

A bihari református egyházmegye a szabad lelkeszválasztás fenntartását kéri

Nagyvárad, ápr. 25.

A bihari református egyházmegye tegnap délelőtt tartotta meg közgyűlését Váradai Béla esperes elnöke alatt. Az új vezetés megválasztása után Sulyok püspök intézkedést kért a vidéki hatóságok egyházellenes önkénye ellen. Végül hosszas vita után elvetették dr. Soós István javaslatát,

amely szerint lelkeszek kinevezését és elmozdítását az egyházi főhatóság hatáskörébe utalná és a régi demokratikus rendszer mellett döntöttek, amely szerint a lelkeszek egyházközségi választás útján kerülnek paróchiákba, elhelyezést pedig csakis fegyelmi úton lehet végrehajtani.

Betiltották a detektoros rádiókészülékek használatát a határszéli megyékben

Nagyvárad, ápr. 25.

Ismeretes, hogy a közlekedésügyi minisztérium azzal a tervvel foglalkozik, hogy Váradon rádió-leadóállomást létesít, amelynek egyetlen feladata az lenne, hogy a budapesti leadó hullámain zavarja. Ugyancsak

a román rádió magyar-ellenes propagandájára vezethető vissza az a legújabb rendelet is, amely szerint a határszéli megyékben és így elsősorban Biharban betiltja a detektoros rádiókészülékek használatát, mert azon csak Budapestet lehet fogni.

Az új konverziós törvény

A mezőgazdasági és városi adósságok szabályozásáról szóló törvény

3-ik közlemény

D. A fent felsorolt követelményeknek nem kell hogy megfeleljenek azon bármely osztályba tartozó mezőgazdasági tulajdonosok, akik jövedelmének 60 százaléka földművelésből származik és főfoglalkozásuk a földművelés, amennyiben hadikárosultak, vagy ezek örökösei, ha bizonyítani tudják, hogy az ő mezőgazdasági műveléseik és be rendezéseik elpusztítottak és akiknek akkor felbecsült és a lej mai értékéhez viszonyított kára eredeti tartozásaik legalább 70 százalékat teszik és akiknek mint mezőgazdasági adóssoknak az annak idején érvényben lévő törvény kedvezményeit igénybe vevő kérelme be lön iktatva.

Azok a földművelők, akik önmaguk művelik földjüket és adó alá eső jövedelmük 90 százaléka mezőgazdaságból származik, ide nem számítva a lakóházat és ideiglenes jellegű hivatalból vagy megbízatásból származó esetleges jövedelmeket, a jelen törvény kedvezményeiben akkor is részesülnek, ha nem tették meg kellő időben az 1932. április 19-iki törvényben megkívánt bejelentéseket.

3. §. A jelen törvény alkalmazása szempontjából csak azok tekintetnek földművelőknek akik maguk személyesen házi keze-

lésben vagy részes művelésben művelik a földjüket.

Mezőgazdasági adóssoknak csak azon földművelők tekintetnek, akiknek birtoka még 1931. január 1 napját megelőzőleg lettek mezőgazdasági adóval megróva, vagy akik ezeket a földeket már ezen időpont előtt birtokolták, — a megnyílt örökségek kivételével, — és csupán azon adósságok tekintetében, amelyek 1931 december 18-ik napját megelőzőleg keletkeztek.

Ugyancsak földművelőknek tekintendők azok a mezőgazdasági adóssok is, akiknek javaik törvényes képviselői vagy vagyonkezelői adták haszonbérbe, valamint azok is, akiknek tartozásaik kétségtelenül hitelsséggel keletkezett okiratok alapján még a javaik haszonbérbe adása előtt keletkeztek.

(Folyt. köv.)

HALÁLOZÁS

VAGÓ FERENC lakatos, az 1. repülőezred katonája Bukarestben, 24 éves korában elhunyt. Temetése, ma, szerdán délután 4 órakor lesz a váradi pályaudvarról az olasz temetőbe, a református vallás szertartás szerint.

Negyvenöt rab szabadult ki a nagyváradai fogházból az amnesztia folytán

Huszonegynek teljesen elengedték, huszonnégynek le szállították a büntetését

Nagyvárad, ápr. 25

A nagyváradai fogházból az új amnesztia-törvény alapján a tegnapi napon

21 foglyot bocsájtottak szabadon, 24 foglynak pedig le szállították a büntetését.

Azok között, akik az amnesztia-törvény alapján kiszabadultak, a legtöbben kihágásért voltak elítélve, előbb pénzbírságra és minthogy a pénzbüntetést kifizetni nem tudták, a pénzbírságot fogházbüntetésre változtatták át.

Vannak ezeken kívül tiltott határátlépés miatt elítéltek is a kiszabadultak között.

A büntetés-le szállítottak legnagyobb része tolvajlás miatt a fogház lakója és az amnesztia, illetve kegyelmi dekrétum alapján büntetésük a felére szállott le.

Vannak ezenkívül természetesen nagy számban több százan olyanok, különösen a vidéken, akiket erdő, dohány és hasonló kihágásokért pénzbírságra ítélték, de büntetésüket még nem változtatták át fogházra. Természetesen ezekre is vonatkozik az amnesztia.

Rosszul csak azok jártak, akik büntetésüket már kitöltötték.

Ezek számára későn jött az amnesztia.

A fogházigazgatóság nem hozta nyilvánosságra azoknak a neveit, akik az amnesztia alapján kiszabadultak a fogházból. Az igazgatónak ugyanis az a véleménye, hogy

nem kell a faluban azt mindenkinek tudni, hogy földijük hol töltötte a telet.

Az is, hogy manapság már az sem szégyen, ha valakit bezárnak — tegyük fel az — mert egy kis fát lopott az erdőből.

Az amnesztiát legjobban a fogház műhelyek bérlői sajnálják. A fogházban ugyanis három műhely van: cipész, műbutoraszoló műhely és hajtűgyár s ezek munkásai rabokból kerülnek ki. Most

egyszerre 45 munkást vesztek el. Ujakat pedig nem vehetnek fel helyettük. Meg kell várniok, amíg újra benépesednek a fogház üresen levő cellái. Még szerencse,

hogy nem sokáig kell várniok. Mert a fogházba biztosan hamarosan új lakók érkeznek. Amíg nem jön ismét egy újabb amnesztia...

Bánffyhunyad szenzációja

Szívbenulást kapott egy 10 éves fiucska futballozás közben

Bánffyhunyad, ápr. 25.

Súlyos kimenetű futballmeccs játszódott le Bánffyhunyadon. A kisváros gyermek serege szokás szerint a vásártéren elhúzódó futballpályán gyűlt össze tegnap is. Bokor Márton 10 éves fiucska egy gyönyörű lefutást vezetett le az ellenfél kapuja felé a pálya jobb szélén, mikor az alig néhány méternyire és majdnem üresen álló kapu előtt összeesett.

Társai csak azután értek rá törődni az

eszméletlenül heverő fiúcskával, miután a veszélyes helyzetet elhárították a kapu előtt. A kisgyerek azonban már ekkor nem mozdult. Azonnal értesítették az esetről a közvédelmi orvost, aki már csak a belállott halált konstatálhatta. Az orvos megállapítása szerint a halált a fáradtság által felidézett szívbenulás okozhatta. A tragikus véget ért fiucska iránt városszerte óriási részvét nyilvánult meg.

Csendélet Targovisteban

Halállal fenyegette meg a munkaügyi inspektor feljelentőjét, aki hivatalos pénzek elsikkasztásával vádolta meg

Targoviste, ápr. 25.

A targovistei iparosok szenzációs visszaélésekről rántották le a leplet. Az iparosok ugyanis együttes memorandumban fordultak az ügyészséghez, amelyben Narly munkaügyi inspektort nagy összegű hivatalos pénzek elsikkasztásával, valamint okirat hamisítással vádolják. Az ügyészség megindította a vizsgálatot. Ennek folyamán a munkaügyi hivatal összes tisztviselőit ki-

hallgatták, akik valamennyien az inspektor ellen vallottak és 50.000 lej elsikkasztásával vádolták meg. Az ügy újabb szenzációs fordulatot vett, amennyiben a megvádolt inspektor halállal fenyegette meg Ganea inspektort, aki a visszaélésekről jelentést tett a miniszteriumban. A bűnös tisztviselőt felfüggesztették állásából és a vizsgálat tovább folyik.

RADIOMŰSOR

SZERDA

BUKAREST. 11: Gramofon. 16: Rádiózenekar. 19: Warszawa. 19.30: Theodorescu hegedűművész. 20: Fuvola. 20.30: Gyönyű zene.

BUDAPEST. 9.15: Gramofon. 9.30: Hírek. 12: Időjárásjelentés. 12.05: Házikvin. 12.25: Hírek. 15.30: Diákfélóra. 16: Beszélés. 17: Hárfa. 17.30: Felolvasás. 18: Magyar nóták. (cigányzenekar). 18.45: Előadás. 19.25: Opera. Majd: Cigányzenekar. (Bura Károly). 22.30: Cigányzene.

* Hadirokkantak, özvegyek és árvák egyimébe! Az új nyugdíjtörvény, amely 1932. évi 212 számú Monitorul Oficialban is megjelent, 1933. évi január hó 1-től lényeges módosítást hozott. ezen nyugdíjkielégítési megbeszélés és a különböző kizárólagos céljából az érdekeltek az összes okmányokkal jelentkezzenek a sorrendben: A-tól H-ig 25. 26-án, 27. és 28-án R-től Z-ig 29. Naponként d. e. 9-től 12-ig. 3-tól 6-ig. Szilágyi Dezső utca ajtó 4.

Ez is jól kezd

Egy szatmári cipészsegéd dikiccsel szurta mellbe menyasszonyát

Szatmár, ápr. 25

Megrendítő szerelmi tragédia játszódott le a tegnapi este óráiban Szatmáron. Varga Vilmos cipészsegéd, mintegy hat hónapja állott jegyben a város egyik leányzójával, Elek Borbálával. Egy idő óta azonban a szerelmesek között szinte napirenden voltak a nézeteltérések és civódások, amelyeknek oka rendszerint a féltékenységek voltak. Tegnap délután az alig huszéves leány, miután órákon keresztül hiába várta vőlegényét, elhatározta, hogy az elmaradásnak okát tőle magától fogja megérdeklődni és ezért otthonában keresi fel.

Elhatározását a tett követte legnagyobb meglepetésére azonban vőlegényét bizalmas

kettesben találta egy előtte ismeretlen hölgygel. Az idegen nő előtt szemrehányásokkal illette Vargát, majd heves jelenetek között lehúzta ujjáról jegygyűrűjét és visszaadta csalárd vőlegényének. Varga Vilmos ezen annyira felbosszankodott, hogy felkapta az asztalon heverő dikicset és azt markolatig döfte menyasszonyának mellébe. A súlyosan sebestült nőt egy közelben lakó orvos kötözte be és rendkívül súlyos állapotban szállították be a szatmári kórházba. A rabiátus vőlegény ellen megindították az eljárást.

1933.

IV. 21

ERDELYI MAGYARSÁG

3

REGENY

Egy fiatal leány
afrikai kalandjai

17

A vadon leánya

— Nyolckor, — felelte Dyke. — Nagyon szívesen, de nem tehetem. Maris rohannom kell.

— Angliába megy? — firtatta tovább miss Lemaire.

Dyke mosolygott:

— Igen.

Ment az ajtó felé. Recco követte, miss Lemaire a sarkában. Nyilvánvaló volt, hogy szerettek volna tovább beszélgetni vele.

— Talán találkozhatunk még Londonban — mondta gyorsan Recco. — Szeretném sok ideig megőrizni az ismeretséget... Ha lehetséges. Valami címet nem adhat nekünk?

— Ó hogyne! — mondta Dyke. De habozott. Adhatott egy címet, egy igen választékos helyet. Végre meg is adta kimenet.

— Ha a „Tudhunting Bank, Pall Mall” címre írnak, nagyon megörvendeztetnek... Rendkívüli volt ez a találkozás, de most már egy percem sincs több.

Meghajolt miss Lemaire felé. A leány olyan borus mosollyal viszonzta az üdvözlését, hogy ez napokig visszajárt az emlékébe. Lacroix meghajolt. Dr. Recco szerencsés utat kívánt és az utolsó hang, amit magával vitt, már az udvaron sietve át, a Recco uras finom szavai voltak:

— Majd írni fogok önnek Londonba, ha megengedi.

Tizennyolc perc múlva nyolc! Három perc elérni a hajóhidat és ez nehéz volt, mert most sötétebb volt a német kunyhójának világossága után, sötétebbnek látszott az éjszaka. Szerencsére Dyke jól emlékezett az utra és a szeme is hozzácsokolt a homályhoz rohanás közben.

Uristen! Micsoda bámulatos kalandokon robog át!... Szerette volna, ha nem kellene így szaladnia, hogy valami rendfélét teremtsen végre a nap eseményei, benyomásai és halajdon gondolatai közt.

— Vajjon az-e a legokosabb, ha elfogja a hajót és Londonba utazik? Nem kellene-e itt maradnia és megtalálni: mi rejtőzik a büntény mögött és rájönni, hogy mi köze van valóban Recconak és társának ehhez a dologhoz?...

De van-e köze egyáltalában? Ez a középkori uriember elég meggyőző volt, míg a bogarairól beszélt. Mégis valami egészen megmagyarázhatatlan rejtelmesség szövődik köréje. És ez a nő, — ez a mesészerű nő. Két szeme... a félelem és kíváncsiság a könyörgés bennük!

Dyke úgy érezte, mintha ez a két szem most is kísérné a sötétből, segítséget kérően. És a szépsége. Most már tudta, mi igézi meg úgy ebben a nőben.

Valami trópusi volt benne. Az a varázs volt meg a szépségében, amelyet csak a forró égőv, a roppant láthatár, a ragyogó és izzó színek lehelnek magukból. Mintha mind azt ő személyesítette volna meg neki, ami bűbájossá, gyönyörűséggé teszi Afrikát, az ő ártatlan, kalandszomjas szívének.

Ah, most már eléggé valóság volt előtte. Nem csak édes káprázat. Angol nő e vajjon? Tökéletes a kiejtése. Szívet simogató a mélyzengésű hangja. Bizonyos, hogy angol vér folyik benne, csak délivel keveredhetett. Talán olaszsal, vagy spanyollal, vagy franciaival. Lemaire — francia név. Furcsa foglalkozás egy leánynak: — bogárgyűjtő tudósnak titkárnője lenni.

...És ez a Recco! — Hallotta már valaha ezt a nevet? Meg kell néznie, ha hazaér és azt a tavat, az „Isten Kék Tavát” is, amit Deitrich említett.

Deitrichet megölték. Valóban, ez túl sok volt neki... Lesz elég mit töprengenie ezen a hazautazása alatt.

(Folyt. köv.)

SPORT

A román Nemzeti Bajnokság állása az április 23-iki forduló után

Bukarest, ápr. 25.

A) CSOPORT

1. CFR	10	8	1	3	26	12	13
2. Gloria-CFR	8	5	1	2	19	14	11
3. Crisana	8	5	1	2	16	16	11
4. Ripensia	7	5	—	2	23	9	10
5. Tricolor	9	2	3	4	11	12	7
6. Romania	9	2	1	6	8	17	5
7. Soim	9	1	1	7	7	30	3

B) CSOPORT.

1. Venus	8	5	2	1	27	10	1
2. Universitatea	7	5	1	1	12	6	1
3. NAC	8	5	—	3	22	15	1
4. Unirea-Tricolor	8	4	2	2	18	15	1
5. TMTE	9	3	2	1	12	18	1
6. AMTE	9	3	—	6	14	27	1
7. Brasovia	9	—	1	8	8	22	1

A magyar profibajnokságok állása

Budapest, ápr. 25.

1. Ferencváros	18	13	3	2	72:19	29
2. Újpest	18	13	3	2	71:29	29
3. Hutgária	18	12	4	2	60:52	28
4. III. ker. FC	17	9	3	5	37:28	21
5. Budai „11”	18	8	5	5	35:33	21
6. Bocscai	16	8	3	5	35:27	19

7. Kispest	18	4	6	8	35:50	1
8. Szeged FC	18	5	4	9	27:43	1
9. Nemzeti	16	4	4	8	28:43	1
10. Attila	17	4	1	12	22:43	1
11. Somogy	17	1	3	13	19:50	1
12. Soroksár	15	2	1	12	19:70	1

A finn csapat veretlenül győzött a budapesti birkózó-versenyen

Budapest, ápr. 25.

Az esz- finn-magyar birkózóverseny háromnapos tornája ma befejeződött. A szombati magyar-eszt találkozást, mint ismeretes Magyarország nyerte meg 15:9 arányban, a tegnapi finn-eszt összecsapás is eszt veret-

seget hozott 19:7 arányban, ma pedig finn és a magyar válogatott gárda mérkőzött. A magyar csapat 16:8 arányban nyert ki, tehát a versenyt a finnek nyerték veretlenül.

Spanyol csendélet

Barcelonában sztrájk tört ki két sztrájkterő kocsist agyonvertek

Barcelona, ápr. 25.

A tegnapi nap folyamán a közlekedési alkalmazottak sztrájkot proklamáltak Barcelonában. A sztrájk következtében a forgalom teljesen megbénult. A felizgatott tömeg több szén szállítását megakadályozta és két sztrájkterő kocsist megölték. Az uccai harcok során számos sebesülés történt. A karhatalom mindent elkövet, hogy a további összetűzéseket megakadályozza.

Hitler fiókák gyászrepülése

10 napra

ítéltek három cuzista diákot, meri hitlerista egyenruhában jelentek meg az uccán

Soroca, ápr. 24.

Az egész országban megindultak az anti-szemita szervezkedések. A cuzisták Sorocában szándékoztak nagygyűlést tartani. Már néhány nap óta lázat készülődések folytak a gyűlés megszervezésére és tegnap érkezett meg Sava Arbore csernovici tanár. Különösen a diákok fejtették a propagandát, akik

közi három hitlerista egyenruhában jelentek meg az uccákon. Az ostromállapot rendelkezési értelmében, a diákokat letartóztatás tilított egyenruha viselés miatt. Ügyüket a tönitő bíróság tárgyalta és a vádlottak 10 napi elzárásra ítélték. A mai nap folyamán számos cuzista vezető érkezik a városba, többek között maga Cusa György is.

Nem tudta túlélni unokája halálát és utánament a másvilágra az öreg Duda Mihály

Nagyvárad, ápr. 25.

A tegnapi nap folyamán öngyilkos lett Nagyváradon Duda Mihály 65 éves ember. Az istállóban akasztotta fel magát és halálhőrgéseire lettek figyelmesek. Levágták a mentők, a kórházba szállították, de a gyenge szervezetnek már nem volt ellenálló ereje és Duda Mihály meghalt.

Ma, amikor a kétségbeesett nyomortól kifáradt, megcsömörödött emberek egymás után dobják el maguktól az életet, nem kelte különösebb feltűnést Duda Mihály esete sem, ha az öngyilkosság hátterébe nem állnának különösen tragikus okok.

Duda Mihály azonban olyan kinosan ritka ok készítette a végzetes lépésre, hogy egy percig meg kell állni teteme mellett.

Szücs Janika esete Balint Erzsivel

Ott kell elkezdni a dolgokat, hogy élt, dolgozott és szaladgált Váradon egy Szücs Janika nevű 16 éves inasgyerek, akit anyja rokona és munkástársain kívül nem ismert senki. Szerény, jólnevelt fiú volt ez a Szücs Jani és fiatalokora ellenére nagyon fejlett. Így történhetett, hogy megtetszett neki egy kis cselédleány, aki éppen olyan szürke, jelentéktelen kis pont volt, mint ő és akit Bálint Erzsikének hívtak. A kis inas hevesen udvarolni kezdett a leánynak, aki azonban nem igen viszonzta érzelmeit. Nem viszonzta, sőt kereken visszautasította az udvarlást.

Igy teltek a napok míg végül tragikus epilógusa lett a szerelmi idillnek.

Revolver — oldott szoda

Szücs Jani nem bírta sokáig a szerelmi csalódást elviselni. Lehagolt volt, komor és egy nap odaállt szerelme elé.

— Erzsike — mondta a leánynak — ha nem hallgat meg én agyonlövöm magam. Nem bírok maga nélkül élni.

— Jaj ne mondjon ilyent Janika — ijedezett a leány, ne mondjon ilyet.

De bizony a Jani nem csak mondta, hanem meg is tette és hét nap múlva szívébe röpített egy buta golyót.

Bálint Erzsike elájult mikor a kis inas halálát hírül hozták és alig bírt magával.

— Miattam ölte meg magát — jajveszékelt egész nap és éjjel rémlátomások gyötörték.

Egy héttig bírta, aztán egy szép napon hörögve akadtak rá a temetőben Szücs Janika sírjánál.

Kintől fetrengve marra a földet és csak a kórházba tért magához. Ott gyógykezelték, de mindhiába. A szóda erősebb volt, mint az orvosok akarata és Bálint Erzsikét átmarrta a másik, a jobb világba.

A kis cseléd levelet hagyott hátra Szücs Jani anyjának, amelyben az állt, hogy a lelkiismeret furdalás vitte halálba. Miatta halt meg Szücs Janika és ő nem tud tovább élni.

Harmadik áldozat: Duda Mihály

A tegnap elhunyt Duda Mihály viszont nagyapja volt, a kis inasnak. Végtelenül szeretette az unokáját és gyakran mondta, hogy reá hagyja házát.

Amikor Szücs Jani öngyilkos lett az öregnek nem merték megmondani, sőt napokig titkolták. Mikor végül nem lehetett

tovább titkolni és kiderült az igazság az öreg Dudás jajgatva kapott fejéhez.

— Janikám, Janikám, mi lett veled.

Ez két nappal ezelőtt volt, de Dudás Mihály azóta nem tudott megnyugodni. Buskomorságba esett és napokig nem szőtt egy szót sem. Többször is mondta, hogy végez magával, de nem hittek neki.

Tegnap aztán bement az istállóba és fel-

akasztotta magát. Kórházba vitték, de az elgyöngült szervezet nem bírt ellenállni és Duda Mihály átment oda, ahol unokája van, a más világba.

★
Revolver, marószoda és kötél
Három emberi élet.
Három áldozat.

Az egész országra kiterjedő selyemcsempészt leplezett le a rendőrség

900 kiló selymet csempészték Romániába a lengyel határon át

Csernovic, ápr. 25.

A csernovici rendőrség egy jól megszervezett selyemcsempész bandát leplezett le, amely számos, az ország területén működő gyárral állott összeköttetésben. A csempészek hadiszállása Sujatin lengyel határvárosban volt és innen szállították a határon

keresztül az árut. A nyomozások során 28 letartóztatás történt, de még további letartóztatások várhatók. A vallomások alapján a rendőrség egyes gyárakban mintegy 900 kg. csempész selymet foglalt le, bár a kereskedők azzal védekeztek, hogy az árut teljesen jóhiszeműen vették.

Furkósbottal verte agyon haragosát két testvér

A talu lakossága togta el a két bestiális gyilkost

Braila, ápr. 25.

Bestiális merényletet követett el két legény. Balaban Timofte gropeni földműves bement több barátjával a szomszédos faluba. Itt szétváltak és mindegyik a maga dolga után ment. Balaban éppen a falu korcsmája előtt haladt el, mikor a Hornea testvé-

rek, akik halálos ellenségei voltak észrevették és reárohantak. A megrémült embert furkosbotokkal kezdték ültetelni és valóságos szétronsolták a fejét. A két feldühödött embert az összesergelett parasztok tették ártalmatlanná, akik a csendőrségnek adták át a bestiális gyilkosokat.

Leesett a zsufolt vagon lépcsőjéről és a vonat halálragázolta megcsönkített hulla a pályatesten

Braila, ápr. 25.

A brailai vasutvonal ellenőrzését végző pályőr megdöbbenő leletre bukkan rendes ellenőrző körutja alkalmával. A pályatesten egy borzalmasan megcsönkített, katonaruhás hullára bukkan. A személyazonosságát nem lehetett megállapítani, mert igazoló

iratok nem voltak a zsebében. A vizsgálat adatai szerint a szerencsétlenség úgy történhetett, hogy a katona a vagon lépcsőjén ült a vonat tuzsufoltsága miatt. Itt valószínűleg elaludt és a kerekek közé bukott, amelyek a felismerhetetlenségig összeronsolták őtet.

Megszökött, de elfogták Csernovic leghiresebb rabiát

Csernovic, ápr. 25.

A csernovici államfogházból mintegy 3 héttel ezelőtt megszökött Kuzanok Ferenc veszedelmes betörő. Hosszu időn keresztül a városban bujkált. Tegnap már a főterre is kimerészkedett, de az egyik arra járó rendőrkomiszár felismerte és intett a rendőrségnek. A betörő észrevette, hogy figyelik és futásnak eredt. Ekkor azonban már egy csomó rendőr vette üldözőbe akikhez a járőrök is hozzácsatlakoztak. Kuzanok már a külváros egyik utcáján szaladt és egy

kerítésen akarta magát átvetni. De főtörő vad hajsza után beérték és a kerítésről szedték le. A póruljárt betörőt vasraverték és most újból cellájában elmélkedhetik az arany szabadságról.

Időjárás

Lényeges változásra még nincs lehetőség.

Termény és állatárak

Nagyvárad, ápr. 25.

Buza 600, rozs 400, árpa 260, zab 210, kukorica 190, búkköny 300, lóhere 130—140 széna 100, szalma 70, disznóhús kilója 22 lej.

Fejszével verte főbe szomszédját egy földműves

mert nem akarta elismerni földje határát

Braila, ápr. 25.

Két gropeni gazda között már hosszabb ideje nézeteltérés volt, mert szomszédos földjükön nem tudták a határt megállapítani. Tegnap ismét veszekedni kezdtek és Craciun Stan annyira feldühösödött, hogy

felragadta a mellette levő fejszét és szomszédját teljes erejével fejbe sújtotta. A szerencsétlen ember véresen zuhant a földre. Kórházba szállították, de állapota olyan súlyos, hogy felépüléséhez nem sok remény van.

Tagad a nagybajomi gyilkos

Azzal védekezik, hogy ha gyilkolt is csak álmában tehette

Zilah, ápr. 25.

Megirtuk, hogy néhány héttel ezelőtt a nagyváradai rendőrség elfogta Gábor András szilágymegyei földművest, akit azzal gyanúsítottak, hogy meggyilkolta Szinetár József 54 éves nagybajoni kocsmárosát.

Gábor Andrást a nagyváradai rendőrség átadta a nagybajoni csendőrségnek, amely

lejátszatta a gyilkosságot Gáborral. A gyilkos bevallotta, hogy templom-gyűjtés ürügye alatt jött Nagybjomra és Szinetárnál aludt de azzal védekezik, hogy nem szántszándékkal, hanem álmában fojtotta meg.

Gábor Andrást átadták a zilahi ügyészségnek.

Kontra Cuzának, kontra Hitlernek

Rohamcsapatokat akarnak alakítani a csernovici zsidók is

Csernovic, ápr. 25.

A csernovici zsidóság érdekes tervvel foglalkozik, amellyel a mind fenyegetőbbé váló antiszemita támadásokat akarja ellensúlyozni. Nem kevesebbről van szó, mint hogy a hitlenista rohamosztagok mintájára zsidó rohamosztagokat fognak kiépíteni, amelyek sikeresen állhatnak ellen a cuzista

támadásoknak. Erre a lehetőség is meg van, amennyiben a városban számos zsidó sport-szervezet van, ahol már most is vasfegyver uralkodik és ezek szükség esetén több ezer ifjút tudnak kiállítani. A vezető körök most a terv minél kedvezőbb gyakorlati megvalósításán dolgoznak.

Amikor az asszony ideges

Agyonver egy gyereket, mert az ablaka alatt lármázott

Hotin, ápr. 25.

Borzalmas gyilkosságot követett el tegnap délután Gavrilovszki Nadejda asszony. A nap folyamán súlyos ideggörcsökben szenvedett és délután lepihent egy kicsit. Az ablaka alatt azonban egy gyermekcsoport éktelen zajt csapott játszás közben. Az asszony annyira felidegesedett, hogy kirohant az udvarra és miután a szerte szét szaladó gyermekek közül az egyiket elérte, egy bottal ütni-verní kezdte, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy szerencsétlen áldozatát a szó szoros értelmében agyonverte. A bestiális asszonyt azonnal letartóztatták.

szony annyira felidegesedett, hogy kirohant az udvarra és miután a szerte szét szaladó gyermekek közül az egyiket elérte, egy bottal ütni-verní kezdte, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy szerencsétlen áldozatát a szó szoros értelmében agyonverte. A bestiális asszonyt azonnal letartóztatták.

A tordai tanácsválasztáson dorongokkal verték véresre a magyar szavazókat

A román blokk terrorcsapata széttrombolta a magyar iniézmények berendezéseit és megakadályozta a szavazásban a magyar választókat

Torda, ápr. 25.

Vasárnap zajlott le a városi tanácsválasztás Tordán véres zavargásokkal és incidensekkel tarkítva. A román blokk fanatikus választói dorongokkal és botokkal támadták a magyarpárti szavazókra és megakadályozták őket a szavazásban. Már szombaton este tüntető menetben jártak be a román választók az utcákat, magyar-abbigoló táblákat vittek maguk előtt és több

helyen beverték a magyar polgárok ablakait. Vasárnap délután a magyarpárti szavazókat nem engedték be a szavazóhelyiségbe, hanem a havas esőben hagyták őket ácsorogni. Este hét órakor pedig dorongokkal, botokkal felfegyverkezett román választók meglepetésszerűleg rátámadtak a magyar párti választókra,

véresre verték és szétkergették a fegyvertelen embereket.

Meghülésnél, náthaláznál, mandolajnál, torokgyulladásnál valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz rendes gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvostanárak véleménye szerint a Ferenc József viz hatása gyors, kellemes és megbízható. A Ferenc József keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Súlyosan megsebesült Dési Olivér volt városi tanácsos és több iparos, de a támadók nem kimélték a nőket sem és véresre verték egy Tordán tartozkodó Perl nevű amerikai polgárt és feleségét is.

A verekedés után az elvakult támadók berontottak az iparos egylet és a református elemi iskola épületébe, beverték az ablakokat és a berendezést izzé-porrá zúzták. A rendőrség seholsem mutatkozott a verekedés s rombolás alatt.

Miután a magyarpárti választókat megátolták a szavazásban, a választás végeredménye a román blokk győzelmét eredményezte. A román blokk 23, a Magyar Párt 13 tanácsost küldene a városi tanácsba. A Magyar Párt azonban megpeticionálta a választást és az atrocitások miatt távirati lag tiltakoztak a belügyminiszternél.

Filmpalace műsora

Szerda, csütörtök

Práter csillaga

Zenés operett
Hollay Kamilla,
Verebes Ernő,
Bruno Kastner.

APROHIRDETESEK

Nem üres reklám, hanem valóság, hogy 6 drb. művészi lev. lapot 70 leiert

csakis Róna lenyképész készít, Teleki-u. 4. PERFEKT szakácsnőt, szobaleányt keresek 1-ére. Jelentkezni délutáni órákban: Plesz Gézané, Szécshenyi (Traian) tér 1. 502

FERTIGOLONÓT galanteri munkára keresek. Telekyucca 45, bent az udvarban. MEGBIZHATÓ mindenek, aki a főzést is érti, fiatal asszony állást keres egy jobb családnál. Nagy Sándor ucca 14. 503

NÉMET, román tanárnőt szerény fizetéssel keresünk. Cím: Kossuth ucca 8, hármesternél.

MINDENES szakácsnőt könnyű nyugodt helyre, csakis jó bizonyítvánnyal felvétetik. Cím a kiadóban.

PERFEKT mindenek szakácsnőt keres Ríterné, Szent János ucca 4.

KERESÜNK a Nagyvárad Friss Ujság és Erdélyi Magyarság árusítására Hegyközüj, Szádobágy, Csátar községek részére megbízható ujságárust. Garantált legkevesebb 2000 lej havi jövedelemmel. Jelentkezni a kiadóban.

ÖSTERREICHERIN giebt deutsche Stunden in oder ausser Haus. Adresse Horváth Albertné, Széles ucca 1. 504

RENDES megbízható férfiak és nők állandó biztos megélhetést nyújtó foglalkozást nyerhetnek lapárusítással. Jelentkezni a kiadóban.

HASZNALT jó állapotban levő kék bicikli gummit (kettőt) megvételre keresek. Ajánlatot ármegjelöléssel a kiadóba kérek.

TRAKTORRAL két garnitúra cséplőgép halálózás miatt olcsón eladó. Kesztesy Valea lui Mihai (Ermihályfalva). 473

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA